

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки молоді та спорту України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра міжнародних економічних відносин

06-12-46

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для проведення практичних занять та самостійної роботи
з дисципліни «Інформатизація світогосподарського
розвитку»

для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини» денної форми навчання

Рекомендовано до друку
методичною комісією за
спеціальністю 292
«Міжнародні економічні
відносини»
протокол №12
від «27» червня 2017 р.

Рівне – 2017

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни „Інформатизація світогосподарського розвитку” для студентів спеціальності 292 „Міжнародні економічні відносини”^{«1»} денної форми навчання / О. М. Сазонець – Рівне: НУВГП, 2017. – 35 с.

Упорядники: О. М. Сазонець , д. екон. наук, професор,
М.В.Поляков, к. екон. наук, доцент

Відповідальний за випуск: О.М.Сазонець, д.е.н., професор,
завідувач кафедри міжнародних економічних відносин.

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Плани практичних занять та методичні вказівки до самостійної роботи	5
3. Завдання з підготовки до підсумкового контролю.....	31
4. Рекомендована література,.....	33
5. Інформаційні ресурси.....	34

© НУВГП, 2017

© Сазонець О.М., 2017

Вступ

Шановні студенти!

Ви приступасте до роботи над дисципліною „**Інформатизація світогосподарського розвитку**”, яка є однією з навчальних дисциплін циклу фундаментальної природничо-наукової загальноекономічної підготовки фахівців з міжнародних економічних відносин. На сучасному етапі розвитку управління інформаційними процесами на міжнародному рівні, впровадження нових інформаційних технологій у цю сферу є безперечно важливим. Функціонування інформаційних економічних систем світу описується різними джерелами виникнення, механізмами розвитку та ресурсами існування. Для досягнення стабільного розвитку інформаційної економіки необхідно враховувати вплив існуючих взаємовиключних факторів та протиріч.

Метою викладання навчальної дисципліни "Інформатизація світогосподарського розвитку" є формування системи теоретико-прикладних знань про сучасну роль, функціональне наповнення та інструментарій інформатизації у висококонкурентному середовищі світового господарства.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Інформатизація світогосподарського розвитку" є вивчення форм та інструментів розповсюдження процесу інформатизації на світовому рівні, практики управління світовими інформаційними процесами; набуття вмінь розраховувати й аналізувати основні показники інформатизації, набуття навичок користування комп'ютерами для здійснення економічних розрахунків; визначення об'єктивних умов формування інформаційних суспільств в країнах світу та України з метою виявлення нових можливостей інноваційного розвитку всього глобального простору.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- теорію інформації, інформатизаційних процесів у сучасному суспільстві,
- загальні економічні закономірності інформатизаційних та інноваційних процесів у міжнародному бізнесі,
- засоби електронної комерції у світовому просторі;
- напрямки та форми боротьби з загрозами безпеці в міжнародних інформаційних системах;
- сутність, види інформаційних мереж,

вміти:

- аналізувати стан та тенденції розвитку міжнародних інформаційних ринків, інформаційних послуг на світових ринках;
- володіти методикою виконання обчислень на комп'ютерах,
- володіти методикою оцінки ефективності електронних мереж світу,
- володіти методологією формування світових інформаційних систем.

Курс «Інформатизація світогосподарського розвитку» викладається у другому семестрі підготовки даної дисципліни, активно використовуються в теоретичних та аналітичних розділах магістерських дипломних робіт. магістрів у сфері міжнародних економічних відносин. Знання та уміння, отримані студентами при вивченні

В умовах ЄКТС та переходу до компетентнісно-орієнтованого підходу в освіті основне завдання навчального процесу – навчити студента вчитися, самостійно здобувати знання. Відтак опанування матеріалу навчальної дисципліни передбачає поєднання самостійної роботи студента з лекційними та практичними заняттями.

Лекційний курс та практичні заняття спираються на матеріали законодавства та навчальні посібники [1-8];

самостійна робота студентів над курсом передбачає підготовку до практичних занять, поточних контрольних заходів, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання, підготовку заліку.

За кожною з тем навчальної дисципліни студент самостійно повинен вивчити матеріал базового рівня, перевірити ступінь його засвоєння через самоконтроль, підготуватися до практичних занять, поточного контролю за темою або проміжного контролю за темами змістового модуля, що забезпечить належний рівень підготовки до підсумкового контролю знань (заліку).

Пропоновані методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи допоможуть Вам краще зорієнтуватися у вивченні нормативного матеріалу, зосередитись на базових категоріях, поняттях, моделях, зекономити час на пошук навчальної літератури.

1. Плани практичних занять та методичні вказівки до самостійної роботи

Практичне заняття 1.

Інформація, інформатизаційні процеси в сучасному

суспільстві

Мета: дати визначення інформації, інформатизаційних процесів, сформулювати мету вивчення дисципліни, вияснити загальні поняття дисципліни.

План практичного заняття:

1. Законодавча база щодо процесів інформатизації суспільства.
2. Категорії інформаційного простору.
3. Складові інформаційної системи.
4. Інформаційний розвиток світового господарства

Тести

1. Основні положення про інформацію закріплені:

- а) в Законі «Про інформаційну діяльність»;
- б) в Законі «Про концепцію інформатизації»;
- в) в Законі «Про інформацію»;
- г) в Законі «Про Концепцію Національної програми інформатизації».

2. Основні напрями розвитку інформаційного суспільства сформульовані:

- а) в Законі «Про інформаційну діяльність»;
- б) в Законі «Про концепцію інформатизації»;
- в) в Законі «Про інформацію»;
- г) в Законі «Про Концепцію Національної програми інформатизації».

3. Хартія глобального інформаційного суспільства була прийнята:

- а) В Окінаві;
- б) В Лондоні;
- в) В Нью-Йорку;
- г) В Парижі.

4. До характерних рис інформатизації відносяться:

- а) Оптимізація управління;

- б) Оптимізація товарного, фінансового ринків;
в) Масовий характер попиту та пропозиції;
г) Все вище перелічене.

5. Постанова «Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» була прийнята в:

- а) 2014 р.
б) 2010 р.
в) 2009 р.
г) 2003 р.

6. Відносини у сфері захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах регулюються:

- а) Законом України «Про захист інформації»;
б) Законами України «Про захист інформації в автоматизованих системах», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»;
в) Законом «Про боротьбу з інформаційною злочинністю»;
г) Все вище перелічене.

7. Що є основною категорією знань?

- а) Інформаційні повідомлення;
б) Інформаційне Законодавство;
в) Інформація;
г) Дані.

8. Дані

- а) Це символи;
б) Позбавлені власного змісту;
в) існують у різних формах і незалежно від того, потрібні вони кому-небудь чи ні.
г) Все вище перелічене;

9. Які віхи циклу життя інформації?

10. Поясніть, вірним, чи невірним є наступне висловлювання?

Інформаційний процес, аналогічно до процесу виробництва продукції, має наслідком вироблення певного цілісного за змістом набору даних, необхідного для прийняття управлінського рішення.

- **Презентація індивідуальних навчально-дослідних завдань:**
- Проблеми і перспективи «нової економіки».
 - Генезис інформаційних систем.

Рекомендована література: 1-4, 7

Контрольні запитання до теми

1. В якому законі сформульовані основні положення про інформацію?
2. Де була прийнята Хартія глобального інформаційного суспільства?
3. Опишіть генезис фази інформатизації економічного розвитку, зумовлений глобалізацією.
4. Перерахуйте категорії інформаційного простору.
5. Сформулюйте визначення знань, розуміння, мудрості.
6. З яких стадій складається цикл життя інформації?
7. Як розраховується ступінь інтеграції інформації або, «розмноження»?
8. Які Ви знаєте типи інформаційних фінансово-економічних систем?
9. Що Ви можете сказати про інформаційний розвиток світового господарства?

Ключові поняття: інформація, інформаційне суспільство, інформаційні фінансово-економічні системи, світове господарство

Практичне заняття 2

Інформатизаційні та інноваційні процеси у міжнародному бізнесі

Мета: вивчити процеси, пов'язані з інформатизацією та введенням інновацій у міжнародному бізнесі.

План практичного заняття:

1. Інформаційний бізнес як один із проявів нової економіки.
2. Етапи становлення і розвитку інформаційної індустрії
3. Нова економіка. Розвиток інформаційних компаній. Інноваційні підприємства світу.
4. Інноваційні компанії на ринку України.
5. Укрупнення міжнародного бізнесу у сфері інформаційних технологій.

Тести

1. В останнє десятиріччя в світі відбувається перехід від

- а) постіндустріального суспільства до інформаційного;
- б) інформаційного суспільства до постіндустріального;
- в) від доіндустріального суспільства до індустріального;
- г) індустріального суспільства до інформаційного.

2. Автором концепції індустрії знань є:

- а) Фрідмен;
- б) Махлуп;
- в) Зибер;
- г) Андреев.

3. Правильним чи неправильним є твердження?

Інформаційний бізнес – це вид економічної діяльності, який пов'язаний із виробництвом, зберіганням, обробкою та розповсюдженням інформаційних продуктів, технологій, послуг з метою отримання прибутку та задоволення інформаційних потреб фізичних та юридичних осіб.

4. В якому році відбулося створення першої комп'ютерної мережі?

- а) 1962;

- б) 1981;
- в) 2001;
- г) 1969.

5. Сформулюйте поняття «Аутсорсинг інформаційних технологій».

6. Міжорганізаційна інформаційна система, яка дозволяє брати участь у ній покупцям і продавцям, обмінюватися інформацією про ціни і пропоновані товари тощо, а тому значно підвищує ефективність ланцюжків поставок – це

- а) Онлайновий ринок;
- б) онлайн-магазин;
- в) дистрибуторський ринок;
- г) інформаційний ринок.

7. Не фізична присутність компанії в інших країнах, а використання для цього віртуального простору – це

- а) Netware;
- б) Booknet;
- в) Isteblishnet;
- г) Netchising.

8. За даними Інституту статистики ЮНЕСКО, у середньому промислово розвинуті країни вкладають у науково-дослідні та дослідноконструкторські розробки

- а) 1,5–2% ВВП;
- б) 5 % ВВП;
- в) 4 % ВВП;
- г) 8 % ВВП.

9. «Незабаром основою економічного зростання стануть не капітал чи природні ресурси, а інновації та людська увага», – таку ідею озвучив в одній зі своїх статей засновник і президент Усесвітнього економічного форуму в Давосі

- а) Ніколь Зав'є;
- б) Клаус Шваб;
- в) Александр Флім;
- г) Джорж Ландау.

10. Глобалізації у Web – це

- а) Процес розробки програмних продуктів;
- б) Процес виробництва програмних продуктів;
- в) Процес маркетингу програмних продуктів, призначених для поширення в усьому світі;
- г) Все вище перелічене.

11. Багато компаній на змогли ефективно здійснювати свою діяльність після процесів інтеграції через:

- а) відсутність розробленого дієвого механізму злиття та поглинання капіталу в інформаційному бізнесі;
- б) Суттєві зміни глобального законодавства;
- в) Недосконалість економічної політики в конкретній державі;
- г) Призупинення інформаційних процесів в державі.

12. Дайте визначення хмарних сервісів

Контрольні запитання до теми

1. Які вчені займались дослідженням розвитку та особливостей функціонування інформаційної індустрії?
2. Дайте визначення інформаційного бізнесу, інформаційної фірми.
3. Наведіть етапи становлення і розвитку інформаційної індустрії.
4. Що є основою сучасного економічного зростання?
5. Які країни найбільше вкладають коштів в дослідження та розробки?
6. Які найбільш інноваційні країни світу? Які показники в цьому рейтингу в Україні?

7. Яка фінансова займає лідируючі позиції в інформаційній діяльності? Що Ви можете розповісти про неї?
8. Представте групи процесів злиття та поглинання щодо перспектив подальшого розвитку компанії.
9. Яка динаміка злиттів та поглинань у США?
10. Назвіть основні мотиви компаній при здійсненні злиттів та поглинань.
11. Проілюструйте організаційно-економічний механізм процесу концентрації і консолідації управління капіталом. Що таке «Великі дані»?

Рекомендована література: 1, 2, 3, 7

Ключові поняття: інформаційний бізнес, інформаційне суспільство, інформаційні компанії, укрупнення, інноваційні підприємства

Практичне заняття 3

Електронна комерція у світовому просторі

Мета: дослідити основні положення електронної комерції, використання on-line та мобільних каналів, стан електронної комерції на Україні

План практичного заняття:

1. Основні положення електронної комерції.
2. Стадії процесу електронної комерції.
3. Аналіз європейських країн щодо використання електронної комерції.
4. Розвиток електронної комерції в глобальному масштабі.
5. Електронна комерція на Україні.

Тести

1. На які стадії поділений процес електронної комерції?

2. Багато споживачів та підприємств не можуть перейти на нові технології і користуються традиційними засобами покупок, не дивлячись на великі переваги перших. Це пов'язано з такими причинами:

- А) Оплата може зникнути;
- Б) Переслані дані можуть бути пошкоджені, або присвоєні якоюсь іншою особою без погодження на це з боку покупця;
- В) Отримувані товари або послуги не будуть відповідати затребуваній якості. В цьому випадку буде важко повернути товар продавцю;
- Г) Все вище перелічене.

3. Яка фірма запропонувала інноваційну логістику, таку, як доставка на мотоциклах у секторі е-комерції?

- А) Alpay в Китаї;
- Б) MercadoLibre в Латинській Америці;
- В) Giao Hang Nhanh у В'єтнамі;
- Г) JamboPay в Кенії.

4. Що особливо активно продається через Інтернет?

- а) одяг;
- б) електроніка;
- в) побутова техніка;
- г) все вище перелічене.

5. Чи правильне наступне твердження?

6. Верховна Рада розглянула і прийняла в другому читанні і в цілому закон про електронну комерцію, який буде регулювати розрахунки в мережі інтернет

- А) В 2014 р.;
- Б) В 2013 р.;
- В) В 2015 р.;
- Г) В 2011 р.

7. Одиниця вартості, що зберігається на

електронному пристрої, приймається як засіб платежу іншими особами і є грошовим зобов'язанням емітента – це

- а) Електронний обмін;
- б) Цифрові гроші;
- в) Електронні картки;
- г) Електронні гроші.

8. Обмін електронних грошей на держвалюту – це

- а) погашення електронних грошей;
- б) держреєстрація електронних грошей;
- в) електронні продажі валюти;
- г) електронна інспекція.

9. Електронні гроші, що існують тільки як інформація всередині комп'ютерних мереж – це

- а) card-based;
- б) network-based;
- в) network-calc;
- г) network-research.

10. Електронні гроші, які входять до державної системи як окрема платіжна підсистема – це

- а) el-money;
- б) comp-money;
- в) fiat money;
- г) pay money.

11. Private currency - це приватна валюта, яка державою визнається, і для проведення розрахунків

- а) повинна бути переведена на державну валюту;
- б) не повинна бути переведена на державну валюту;
- в) використовується в будь-якій формі;
- г) Правильної відповіді немає.

12. Найнадійнішим в Україні вважається гаманець

- а) Maxi Card;
- б) PayPal;
- в) Classic;
- г) WebMoney.

13. Що відноситься до мінусів PayPal?

- а) Неможливість обміну PayPal на інші популярні електронні валюти;
- б) Обмеження на мінімальну і максимальну суми переказу, причому для їх розрахунку немає єдиних критеріїв;
- в) При найменшій підозрі користувальницький рахунок може бути заблокований. На сайті є процедура подачі апеляції, шансів оскаржити рішення практично немає;
- г) Все вище перелічене.

Контрольні запитання до теми

1. На які стадії може бути поділений процес електронної комерції?
2. Які причини невикористання е-ресурсів покупцями в Південній Африці?
3. Який ефект електронної комерції проявився в Південній Кореї?
4. Як розподілились доходи від електронної комерції в Євросоюзі?
5. Наскільки успішно продається сільськогосподарська продукція України через Інтернет?
6. Яка димка проникнення Інтернет в Україні?
7. Що таке електронні гроші?
8. Наведіть види електронних грошей.
9. Опишіть систему WebMoney.

Рекомендована література: 1, 3, 8

Ключові поняття: електронна комерція, on-line-канал, Інтернет, електронні гроші

Практичне заняття 4 **Боротьба з загрозами безпеці в міжнародних інформаційних системах**

Мета: розглянути характеристики і основні ознаки інформаційної безпеки, провести аналіз боротьби з інформаційною небезпекою

План практичного заняття:

1. Основи інформаційної безпеки світової економіки і суспільно-економічних відносин.
2. Боротьба з уразливістю корпоративних комп'ютерів
3. Тематика безпеки при використанні хмарних сервісів.
4. Безпека при використанні корпорацією соціальних мереж.
5. Дуалізм роботизації суспільно-економічних відносин.
6. Виявлення та попередження загрози користувачеві wi-fi.
7. Проблеми фізичної безпеки гаджетів в суспільстві.

Тести

1. Дайте визначення кібератаки

2. Дія, метою якої є захоплення контролю (підвищення прав) над віддаленою / локальною обчислювальною системою, її дестабілізація, або відмова в обслуговуванні – це

- а) хакерська атака;
- б) вірусна атака;
- в) крекерська атака;
- г) хакерська відмова.

3. Чи правильне наступне твердження?

Кібератаки можуть бути спрямовані проти інфраструктури урядів, військових організацій, корпорацій та суспільно-економічних відносин.

4. Міністерством юстиції США було пред'явлено звинувачення п'ятьом китайським військовим хакерам в проведенні економічного кібершпигунства проти американських компаній в секторах атомної енергетики, металопромисловості і сонячної енергетики. Це був перший раз, коли США звинуватили державних посадових осіб в економічному шпигунстві за допомогою зовнішніх кібератак відповідно до

- а) розділу 1831 Закону про економічні шпигунства;
- б) розділу 53 Закону про кібершпигунства;
- в) розділу 7829 Закону про шпигунства в електронних мережах;
- г) розділу 923 Закону про економічні шпигунства в електронних мережах.

5. Слідом за викриттями Сноудена атаки на роздрібні мережі породили ще більший розголос проблем інформаційної безпеки. Гучні викриття в стеженні підштовхнули міжнародні корпорації і навіть уряди переглянути список постачальників товарів і послуг, виключивши звіти компаній, які можуть бути пов'язані з

- а) ТНК;
- б) воєнною промисловістю;
- в) державними органами;
- г) Воєнно-морськими Силами.

6. Лідерами серед жертв кібератак залишаються компанії

- а) фінансового сектора;
- б) державного сектора;
- в) транспорту;
- г) воєнної промисловості.

7. У листопаді 2015 року група хакерів повідомила про

злом корпоративного порталу

- а) СБУ;
- б) ФБР;
- в) ЦРУ;
- г) Уряду США.

8. Колишній співробітник АНБ Едвард Сноуден. в лютому 2015 року розкрив виток даних з компаній

- а) Gemalto;
- б) Condo;
- в) Istimor;
- г) Elsa.

9. Недержавна система забезпечення інформаційної безпеки корпорацій представлена

- а) приватними охоронними підприємствами;
- б) комерційними службами безпеки;
- в) охоронно-технічними підприємствами;
- г) все вище перелічене.

10. Основною для захисту та розвитку інформаційної безпеки є

- а) державна безпека;
- б) фінансово-економічна компонента;
- в) програмно-технічна компонента.;
- г) маркетингово-технологічна компонента.

11. Висококваліфікований фахівець в області інформаційних технологій, який здійснює дію по проникненню в інформаційну систему, що суперечить праву даної країни з метою порушення її цілісності або використання інформації, що міститься в ній – це

- а) кіберзлочинець;
- б) інфозлочинець;
- в) кіберфахівець;

в) метазлочинець.

12. Наявність в комп'ютерній системі проломів, завдяки якій вона доступна зловмисникові – це

- а) вразливість;
- б) шкідливість;
- в) небезпека;
- г) хакерська атака.

13. Злодійство або привласнення коштів комп'ютерних користувачів – це

- а) Шахрайство;
- б) Фішинг;
- в) Бот;
- г) Небезпечні додатки.

14. Вид шахрайства, через інтернет з метою доступу до конфіденційних даних користувачів - логінів і паролів – це

- а) Шахрайство;
- б) Фішинг;
- в) Бот;
- г) Небезпечні додатки.

15. Легальне програмне забезпечення, яке може привести до перехоплення клавіатурного введення, копії екрану, може слугувати засобом віддаленого доступу, злому паролів – це

- а) Шахрайство;
- б) Містифікація;
- в) Бот;
- г) Небезпечні додатки.

16. Програма, при використанні якої виконуються будь-які дії, що звичайно виконуються користувачем, в тому числі і фінансових операцій – це

- а) Шахрайство;
- б) Фішинг;
- в) Бот;
- г) Небезпечні додатки.

17. Примус користувачів виконувати дії, які можуть йому ж нашкодити – це

- а) Шахрайство;
- б) Містифікація;
- в) Бот;
- г) Небезпечні додатки.

18. Програми, які «розмножують» свої копії через інформаційну мережу – це

- а) Шахрайство;
- б) Черв'яки;
- в) Бот;
- г) Небезпечні додатки.

19. В хмарі накопичується велика кількість конфіденційної інформації, непідконтрольної відповідальним на підприємстві фахівцям. Тому

- а) в корпорації необхідно зробити жорсткий контроль над такими операціями;
- б) в державі необхідно зробити жорсткий контроль над такими операціями;
- в) в мережі необхідно зробити жорсткий контроль над такими операціями;
- г) треба контролювати користувачів.

20. Зараження смартфона може відбуватися при отриманні користувачем заразного

- а) SMS. При цьому повідомлення може і не відкриватися;
- б) MMS. При цьому повідомлення може і не відкриватися;
- в) MMS після його відкриття;

г) SMS після його відкриття;

21. Які соціальні мережі є найважливішими сьогодні?

- а) В контакте, Facebook, Однокласники;
- б) В контакте, Twitter Однокласники;
- в) Twitter Однокласники;
- г) Instagram, Twitter, Facebook.

22. Перерахуйте методи попередження загроз безпеці в соціальних мережах

23. Назвіть 2 країни, де найбільш розвинута роботизація.

- а) США, Китай;
- б) США, Німеччина;
- в) США, Японія;
- г) Китай, Південна Корея.

24. Зараз з'являється можливість мати

- а) виробничих роботів;
- б) персональних роботів;
- в) мережевих роботів;
- г) роботів з різними пристроями.

25. До загроз людства у зв'язку з роботизацією відносяться:

- а) втрата робочих місць людьми;
- б) негативний вплив на розвиток інтелекту у людини;
- в) призив з боку роботів до війни;
- г) все вище перелічене.

26. Необхідною умовою безпеки телефону у літаку є

- а) утримання його подалі від предметів загоряння;
- б) включення на ньому авіарежіма;
- в) утримання телефону в спеціально відведеному місці;

г) все вище перелічене.

27. У пристроях з клавіатурою дуже часто перестають працювати кнопки. Це є наслідком

- а) сильного натискання кнопки;
- б) попадання в корпус пилу;
- в) попадання в корпус води;
- г) все вище перелічене.

28. Ноутбук також може бути підданий небезпеці загоряння. Причиною цього крім усього іншого може бути

- а) потрапляння ворсисті поверхні;
- б) якщо на ноутбуці працювали на дивані або ліжку;
- в) в близькому розташуванні домашньої тварини;
- г) все вище перелічене.

29. Перерахуйте негативні сторони смартфонів.

30. Захист від загроз, визваних смартфонозалежністю криється у

- а) вихованні дітей і самовихованні дорослих;
- б) встановленні кодексу, згідно з яким не дозволено буде відволікатися на дзвінки, крім робочих моментів;
- в) у встановленні налаштувань на корпоративних комп'ютерах, що не дозволяють працівникам входити на сайти, не пов'язані з їх прямими обов'язками;
- г) все вище перелічене.

31. В яких випадках бездротові мережі допомагають людям?

- а) де необхідне підключення декількох гаджетів;
- б) у всіх кафе;
- в) в квартирах;
- г) все вище перелічене.

32. У бездротових мережах отримати доступ до інформації, що передається,

- а) набагато простіше;
- б) трохи складніше;
- в) трохи легше;
- г) набагато складніше.

33. Національним центром кібербезпеки - підрозділом Міністерства внутрішньої безпеки США були опубліковані застереження

- а) щодо уникнення фінансових операцій в бездротових wi-fi інтернет-мережах;
- б) щодо уникнення ігор в бездротових інтернет-мережах;
- в) щодо пересилання файлів в бездротових інтернет-мережах;
- г) все вище перелічене.

34. Метод брутфорса – це

- а) метод підбірки вихідного пароля, за допомогою якого будується криптографічний ключ для побудови даних;
- б) ключ з 20-ти символів;
- в) ключ з 30-ти символів;
- г) метод для підбірки вихідного пароля, за допомогою якого будується криптографічний ключ для шифрування даних.

35. Для захисту від неправомірних дій в мережі застосовуються спеціальні програмні і апаратні технології, куди входять

- а) методи обмеження доступу;
- б) методи аутентифікації;
- в) методи шифрування;
- г) все вище перелічене.

Рекомендована література: 7,8.

Контрольні запитання до теми

1. Хто такий кіберзлочинець?
2. Дайте визначення шкідливої програми.
3. На які складові розподіляється система інформаційної безпеки?
4. Наведіть розподіл кількості вразливостей за типом.
5. Дайте визначення шахрайства, містифікації, руткітів, шпигунських програм в інформаційних системах.
6. Які засоби використовуються при управлінні хмарною безпекою?
7. Наведіть ризики і кроки для того, щоб уникнути атаки на смартфони.
8. Що є причиною порушення безпеки в соцмережах?
9. Визначте методи попередження загроз безпеці в соціальних мережах.
10. Які загрози містить в собі роботизація економік країн?
11. Що є необхідними умовами збереження гаджетів в хорошому стані?
12. Які негативні сторони використання смартфона?
13. Які загрози використання бездротових мереж?

Ключові поняття: кіберзлочинець, шкідлива програма, інформаційної безпеки, вразливість, соцмережа, роботизація, смартфон.

Практичне заняття 5

Інформаційні мережі

Мета: визначити та класифікувати обчислювальні мережі, дослідити роботу глобальних комп'ютерних мереж, мережу SWIFT, Приватбанку.

План практичного заняття:

1. Визначення та класифікація обчислювальних мереж.
2. Функції об'єктів мережі.

3. Глобальна комп'ютерна мережа.
4. Глобальна фінансова обчислювальна мережа SWIFT як Товариство всесвітніх міжбанківських фінансових каналів зв'язку.
5. . Мережа Приватбанку.

Тести

1. Обчислювальний комплекс, що включає територіально-розподілену систему комп'ютерів та їх терміналів, з'єднаних у єдину систему – це

- а) географічно-обчислювальна мережа;
- б) територіально-обчислювальна мережа;
- в) обчислювальна мережа;
- г) індивідуально-обчислювальна мережа.

2. *BAN* – це

- а) персональна мережа, призначена для взаємодії різних пристроїв, що належать одному власнику;
- б) кампусна мережа, яка об'єднує локальні мережі близько розташованих будівель;
- в) міські мережі між установами в межах одного або кількох міст, що зв'язують багато локальних обчислювальних мереж;
- г) натільна комп'ютерна мережа.

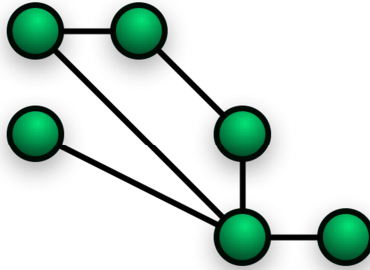
3. *CAN* – це

- а) персональна мережа, призначена для взаємодії різних пристроїв, що належать одному власнику;
- б) кампусна мережа, яка об'єднує локальні мережі близько розташованих будівель;
- в) міські мережі між установами в межах одного або кількох міст, що зв'язують багато локальних обчислювальних мереж;
- г) натільна комп'ютерна мережа.

4. До якого типу топології обчислювальних мереж

відноситься зображена на цьому малюнку?

- а) Решітка;
- б) повне з'єднання;
- в) Mesh мережа;
- г) шина.

5. Дайте визначення серверної ферми

6. За швидкістю передачі обчислювальні мережі поділяються на

- а) низькошвидкісні (до 10 Мбіт / с), середньошвидкісні (до 100 Мбіт / с), високошвидкісні (понад 100 Мбіт / с);
- б) низькошвидкісні (до 100 Мбіт / с), високошвидкісні (понад 100 Мбіт / с);
- в) низькошвидкісні (до 100 Мбіт / с), середньошвидкісні (до 200 Мбіт / с), високошвидкісні (понад 200 Мбіт / с);
- г) середньошвидкісні (до 50 Мбіт / с), високошвидкісні (понад 50 Мбіт / с).

7. Чи правильне наступне твердження?

Практично всі сучасні ОС мають вбудовані мережеві функції.

8. Комп'ютер, що працює в мережі, може виконувати функції

- а) клієнта;
- б) сервера;

- в) опціоніста;
- г) клієнта і сервера.

9. Сервер може називатися

- а) файл-сервером;
- б) факс-сервером;
- в) сервером додатків;
- г) вірне все перелічене.

10. Адресація об'єктів мережі, функціонування мережеских служб, забезпечення безпеки даних, управління мережею – це

- а) Головні функції мережі LAN;
- б) Другорядні функції мережі LAN;
- в) Додаткові функції мережі LAN;
- г) Основні функції мережі.

11. Глобальна комп'ютерна мережа – це

- а) комп'ютерна мережа, що охоплює великі території і включає в себе велику кількість комп'ютерів;
- б) комп'ютерні мережі у фінансово-економічному секторі країн великої сімки;
- в) комп'ютерні мережі у політичному секторі країн великої сімки;
- г) Все вище перелічене.

12. Деякі ГKM

- а) побудовані виключно для приватних організацій;
- б) є засобом комунікації корпоративних ЛОМ з мережею Інтернет;
- в) є засобом комунікації за допомогою Інтернет з віддаленими мережами, що входять до складу корпоративних;
- г) Все вище перелічене.

13. У глобальних мережах

- а) набагато більш важливим є зв'язок;
- б) набагато більш важливим є факт її існування;

- в) набагато більш важливим є поєднання з іншими мережами;
- г) Все вище перелічене.

14. Більшість локальних мереж

- а) не мають вихід в глобальну мережу;
- б) мають вихід в глобальну мережу, але характер переданої інформації сильно відрізняється від того, що прийнятий в глобальній мережі;
- в) має такий же характер переданої інформації, який прийнятий в глобальній мережі;
- г) має такі ж режими доступу до ресурсів, які прийняті в глобальній мережі.

15. SWIFT – це

- а) Товариство всесвітніх міжбанківських фінансових каналів зв'язку, міжнародна міжбанківська система передачі інформації та здійснення платежів;
- б) Заснована в 1963 р.;
- в) кооперативне товариство, створене за німецьким законодавством;
- г) Все вище перелічене.

16. SWIFT має

- а) два типи повідомлень: фінансові і системні;
- б) три типи повідомлень: фінансові, системні, транзитні;
- в) два типи повідомлень: фінансові і транзитні;
- г) два типи повідомлень: системні і транзитні.

17. У SWIFT

- а) повідомлення збираються у корпоративному процесорі, а потім перенаправляються для обробки у відповідний операційний центр;
- б) повідомлення збираються у регіональному процесорі, а потім перенаправляються для обробки у відповідний операційний центр;

в) повідомлення збираються у кожній країні, а потім перенаправляються для обробки у відповідний операційний центр;

г) повідомлення збираються на кожному континенті, а потім перенаправляються для обробки у відповідний операційний центр.

18. Приват24 працює на

- а) Хмарній операційній системі Revin;
- б) Хмарній операційній системі Complex;
- в) Хмарній операційній системі Corezoid;
- г) операційній системі Ellips.

Презентація індивідуальних навчально-дослідних завдань:

- Опис системи Corezoid.
- Особливості впровадження електронних обчислювальних систем на Україні.

Рекомендована література: 3, 4, 5, 7, 8

Контрольні запитання до теми

1. Дайте визначення обчислювальної мережі.
2. Представте класифікацію обчислювальних мереж залежно від територіального розташування.
3. Що таке топологія комп'ютерної мережі?
4. Представте класифікацію обчислювальних мереж за функціональним призначенням.
5. Які основні функції обчислювальної мережі?
6. Що є найважливішим у глобальних мережах?
7. Дайте визначення SWIFT.
8. Опишіть, як працює SWIFT.
9. Наведіть найважливіші відомості про інформаційну систему Приватбанку.

Ключові поняття: обчислювальна мережа, топологія комп'ютерної мережі, глобальна мережа, SWIFT, мережа Приватбанку.

Теми рефератів

1. Визначення категорії «інформаційна система» та її значення в світогосподарському розвитку;
2. Основні функції інформаційної системи зовнішньоекономічної діяльності;
3. Глобальні інформаційні системи;
4. Принципи створення автоматизованих інформаційних систем зовнішньоекономічної діяльності;
5. Мета аналізу інформаційних потоків в зовнішньоекономічній діяльності;
6. Інформаційний процес у світогосподарському розвитку;
7. Параметри всесвітньої мережі Інтернет;
8. Прогнози розвитку світових інформаційних технологій;
9. Негативні наслідки піратства для розвитку інформаційних технологій в окремих країнах та у світі;
10. Прогнози всесвітнього розвитку обсягів інформації.
11. Глобальні інформаційні фінансово-економічні системи;
12. Найбільш відомі програмні продукти, що використовуються в міжнародній діяльності;
13. Поняття «автоматизована банківська система» та сфери їх застосування;
14. Вимоги до програмного забезпечення автоматизованої банківської системи;
15. Можливості застосування інформаційних технологій в інвестиційній діяльності;
16. Застосування найбільш відомих в світі інформаційних мереж в інвестиційній діяльності;

17. Необхідність застосування інформаційних систем органами державного управління;
18. Переваги роботи компаній на віртуальному ринку;
19. Існування та розвиток електронної комерції;
20. Переваги, які надає віртуальний ринок споживачам;
21. Ефективність роботи Інтернет-магазину;
22. Глобальні загрози безпеці інформаційних систем;
23. Ситуації, за яких створюється загроза безпеці інформаційних систем;
24. Складові інформаційної системи, що можуть наражатися на небезпеку;
25. Види атак на інформаційні системи;
26. Захист інформації у глобальній мережі Інтернет;
27. Вдосконалення управління зовнішньоекономічною діяльністю на основі запровадження інформаційних систем в виставковій діяльності;
28. Визначення категорії «інформація» та її роль в світогосподарському розвитку;
29. Визначення категорії «знання» та їх роль в розвитку сучасного суспільства;
30. Вимоги до стійкої та керованої бази знань;
31. Критерії оцінки цінності інформації;
32. Інформаційна основа визначення стратегій прийняття управлінських рішень в зовнішньоекономічній діяльності;
33. Використання електронних грошей у міжнародній експортно-імпортній діяльності;
34. Динаміка розвитку інформаційних систем у світі;
35. Розвиток крупніших компаній інформаційної сфери у світі.

Завдання з підготовки до підсумкового контролю

1. Законодавча база щодо процесів інформатизації суспільства.
2. Генезис фази інформатизації економічного розвитку, зумовлений глобалізацією
3. Категорії інформаційного простору
4. Міжнародна інформація.

5. Цикл життя інформації.
6. Інформаційна система.
7. Інформаційний процес. Інформаційна технологія.
8. Інформаційний розвиток світового господарства
9. Інформаційний бізнес як один із проявів нової економіки.
- Індустрія інформаційного бізнесу.
10. Розвиток інформаційних компаній.
11. Інноваційні компанії на ринку України.
12. Укрупнення міжнародного бізнесу у сфері інформаційних технологій.
13. Основні положення електронної комерції. Стадії процесу електронної комерції.
14. Використання on-line та мобільних каналів.
15. Аналіз європейських країн щодо використання електронної комерції.
16. Розвиток електронної комерції в глобальному масштабі.
17. Електронна комерція на Україні
18. Електронні гроші.
19. Основи інформаційної безпеки світової економіки і суспільно-економічних відносин.
20. Шкідлива програма. Боротьба з уразливістю корпоративних комп'ютерів.
21. Тематика безпеки при використанні хмарних сервісів.
22. Боротьба зі зломом смартфонів працівників міжнародної корпорації.
24. Безпека при використанні корпорацією соціальних мереж.
25. Дуалізм роботизації суспільно-економічних відносин.
26. Виявлення та попередження загрози користувачеві wi-fi.
27. Проблеми фізичної безпеки гаджетів в суспільстві.
28. Визначення та класифікація обчислювальних мереж.
29. Топологія комп'ютерних мереж.
30. Типи обчислювальних мереж за мережевими операційними системами.
31. Функції об'єктів мережі.
32. Глобальна комп'ютерна мережа

33. Глобальна фінансова обчислювальна мережа SWIFT як Товариство всесвітніх міжбанківських фінансових каналів зв'язку.
34. Члени SWIFT. Грошові перекази по системі SWIFT.
35. Мережа Приватбанку.

3. Рекомендована література

Базова література

1. Бази даних. Терміни та визначення: ДСТУ 2874–94. – К.: Держстандарт України, 1995. – 32 с.
2. Закон України № 2594–IV від 31 травня 2005 р. «Про внесення змін до Закону України «Про захист інформації в автоматизованих системах» // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 26. – Ст. 347.
3. Закон України № 80/94 – ВР від 5 липня 1994 р. «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» // Відомості Верховної Ради України. – № 31. – 1994. – Ст. 286.
4. Закон України «Про інформацію» № 267 від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – № 48. – 1992 – Ст. 650.
5. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» № 228-IV від 4 лютого 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – № 27 - 28. – Ст. 182.
6. Закон України № 74/98 від 4 лютого 1998 р. «Про Національну програму інформатизації» // Відомості Верховної Ради України. – № 27-28. – Ст. 181.
7. Сазонець О. М. Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю: [навч. посібник] / О. М. Сазонець. – К: «Центр учбової літератури», 2014. – 256 с.
8. Сазонець О.М. Інформатизація світогосподарського розвитку : [навч. посібник] / О. М. Сазонець. – К.: Центр учбової літератури, 2008 – 224 с.

Допоміжна література

1. Кастельс М. Інформаційна епоха: економіка,

суспільство і культура: пер. с англ./ Кастельс М. ; [пер. с англ.]; [наук. ред. О.І. Шкаратан]. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – С. 51.

2. Курмаєв П. Ю. Сучасний стан та перспективи розвитку електронного бізнесу в Україні / Курмаєв П. Ю. // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2006. – Т. 2, № 211. – С. 373 – 379.

3. Сазонець О. М. Інформаційна складова глобальних економічних процесів: Монографія. – Донецьк: «Юго-Восток, Лтд», 2007. – 360 с.

4. Bell D. The Third Technological Revolution and Its Possible Socio-Economic Consequences // Dissent. Vol. XXXVI. No 2. Spring 1989. P. 167.

5. Machlup F. The Production and Distribution of Knowledge in The United States. Princeton: Princeton University Press, 1962; 199.

Інформаційні ресурси

1. Освітньо-професійна програма підготовки магістра (варіативна компонента). Галузь знань 29 – «Міжнародні відносини». Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини». – Рівне, 2017.

2. Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки магістра (варіативна компонента). Галузь знань 29 – «Міжнародні відносини». Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини». – Рівне, 2017.

3. Інформація по біржевим індексам. – Інформаційний сайт по біржевим індексам: <http://www.bigcharts.com>.

4. Історія NASDAQ. – Онлайнове видання «Открытые системы».: <http://www.osp.ru>

5. Передові інформаційні технології України. – сайт Асоціації «Інформаційні технології України»: <http://www.itukraine.org.ua>.

6. Electronic Commerce Programs and Activities. – World Intellectual Property Organization.: http://www.wipo.int/about-wipo/ru/what_is_wipo.html.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

7. Endpoint Security Product. – Сайт антивірусного продукту Symantec.:
<http://www.symantec.com/endpointsecurity>.

Megapolis. Документооборот. – сайт СП «ІТ-технології та інвестиційний консалтинг», партнера компанії «Expert Systems».: <http://www.ticon.com.ua>.

Національний університет
водного господарства
та природокористування